

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (осми разширен състав)

21 февруари 2024 година *

„Държавни помощи — Помощ, предоставена от испанските органи в полза на някои обединения по икономически интерес (ОИИ) и на техните инвеститори — Система за данъчно облагане, приложима за някои споразумения за финансов лизинг за придобиването на плавателни съдове (испанска система „лизинг срещу данък“) — Решение, с което помощта се обявява за частично несъвместима с вътрешния пазар и се разпорежда нейното частично възстановяване — Частично отпадане на предмета на спора — Частична липса на основание за произнасяне по същество — Нова помощ — Възстановяване — Договорни клаузи, защитаващи получателите срещу възстановяването на държавна помощ, която е неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар — Разпределяне на правомощията между Комисията и органите на държавите членки“

По съединени дела T-29/14 и T-31/14,

Telefónica Gestión Integral de Edificios y Servicios, SL, по-рано Taetel, SL, установено в Мадрид (Испания), представлявано от E. Navarro Varona, P. Vidal Martínez, J. López-Quiroga Teijero, G. Canalejo Lasarte и A. Pérez Hernández, адвокати,

жалбоподател по дело T-29/14,

Banco Santander, SA, по-рано Banco Popular Español, SA, установено в Мадрид, представлявано от E. Abad Valdenebro, R. Calvo Salinero и A. Lamadrid de Pablo, адвокати,

жалбоподател по дело T-31/14,

срещу

Европейска комисия, представлявана от J. Carpi Badía и P. Němečková, подпомагани от M. Segura Catalán, адвокат,

ответник,

ОБЩИЯТ СЪД (осми разширен състав),

състоящ се от: Ал. Корнезов, председател, G. De Baere, D. Petrlík, K. Kecsmár и S. Kingston (докладчик), съдии,

секретар: P. Nuñez Ruiz, администратор,

* Език на производството: испански.

предвид изложеното в писмената фаза на производството, по-специално:

- определението от 18 март 2014 г. за съединяване на дела Т-29/14 и Т-31/14 за целите на писмената и устната фаза на производството и на съдебния акт, с който се слага край на производството,
- решението от 2 март 2016 г. за спиране на производството до постановяването на съдебния акт, с който се слага край на производството по делото, по което е постановено решение от 25 юли 2018 г., Комисия/Испания и др. (С-128/16 Р, ЕУ:С:2018:591),
- решението от 21 ноември 2018 г. за спиране на производството до влизането в сила на съдебните актове, с които се слага край на производството по дела Т-515/13 RENV и Т-719/13 RENV,
- решението от 20 април 2021 г. за възобновяване на производството,
- решението от 12 април 2022 г. за спиране на производството до постановяването на съдебния акт, с който се слага край на производството по делото, по което е постановено решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60),
- процесуално-организационното действие от 22 февруари 2023 г., чрез което страните са приканени да вземат отношение по последиците, които трябва да се изведат от решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60), за разглеждането на делата,
- отговора на жалбоподателя по дело Т-29/14 от 16 март 2023 г., съдържащ искане Общият съд да се произнесе по основанията, по които в решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60), няма произнасяне, и отговора на жалбоподателя по дело Т-31/14 от 16 март 2023 г., в който по същество се посочва, че той не възразява Общият съд служебно да установи, че предметът на делото е отпаднал и че не следва да се произнася по същество, въз основа на член 131, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд,
- отговора на Комисията от 16 март 2023 г., където по същество се посочва, че всички въпроси, повдигнати в рамките на разглежданите жалби, са били разрешени в производството по жалбите, по които е постановено решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60), и че разглежданите жалби трябва да бъдат отхвърлени като неоснователни, освен що се отнася до четвъртите основания, по които няма да има основание за произнасяне по същество, когато тя вземе мерките за изпълнение на посоченото съдебно решение,
- процесуално-организационното действие от 26 май 2023 г., чрез което жалбоподателят по дело Т-31/14 е приканен, от една страна, да се съобрази с изискванията по член 130, параграф 2, ако възнамерява да поиска от Общия съд да обяви, че не следва да се произнася по същество по това дело, и от друга страна, да уточни дали, ако Общият съд реши, че трябва да се произнесе по същество, посоченото искане следва да се разбира като искане за оттегляне на жалбата,

– отговора на жалбоподателя по дело Т-31/14 от 9 юни 2023 г., където по същество се посочва, че той не възнамерява нито да иска от Общия съд да обяви, че не следва да се произнася по същество, нито да оттегля жалбата си,

след съдебното заседание, проведено на 16 ноември 2023 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 С жалбите си, подадени на основание член 263 ДФЕС, жалбоподателите, Telefónica Gestión Integral de Edificios y Servicios, SL, по-рано Taetel, SL, и Banco Santander, SA, по-рано Banco Popular Español, SA, искат да бъде отменено Решение 2014/200/ЕС на Комисията от 17 юли 2013 година относно Държавна помощ SA.21233 C/11 (ex NN/11, ex CP 137/06), приведена в действие от Испания — Система за данъчно облагане, приложима за някои споразумения за финансов лизинг, известна като испанска система „лизинг срещу данък“ (ОВ L 114, 2014 г., стр. 1, наричано по-нататък „обжалваното решение на Комисията“).

Обстоятелствата по спора

Обжалваното решение на Комисията

- 2 След подаването на жалби до Европейската комисия — в които се твърди, че испанската система „лизинг срещу данък“, прилагана при някои споразумения за финансов лизинг за придобиването на плавателни съдове (Spanish Tax Lease system, наричана по-нататък „системата STL“), позволява на корабоплавателните предприятия да придобиват плавателни съдове, построени от испански корабостроителници, като се ползват от намалени с 20—30 % цени — с Решение С(2011) 4494 окончателен от 29 юни 2011 г. (ОВ С 276, 2011 г., стр. 5, наричано по-нататък „решението за започване на официалната процедура по разследване“) тя започва официалната процедура по разследване, предвидена в член 108, параграф 2 ДФЕС.
- 3 В хода на официалната процедура по разследване Комисията установява, че до датата на приемане на решението, посочено в точка 2 по-горе, системата STL е използвана за сделки, изразяващи се в построяване на плавателни съдове от корабостроителници и придобиване на тези съдове от корабоплавателни предприятия, както и във финансиране на тези сделки с посредничеството на създадена от банка правна и финансова структура ad hoc. Системата STL предполага за всяка поръчка на плавателен съд участието на корабоплавателно предприятие, корабостроителница, банка, лизингово дружество, обединение по икономически интерес (ОИИ), създадено от същата банка, и инвеститори, които придобиват дялово участие в това ОИИ. Последното взема от лизинговото дружество плавателния съд на лизинг още със започването на строителството му и след това го отдава под наем на корабоплавателното предприятие по силата на договор за бейрбоут чартър. ОИИ се задължава да купи плавателния съд в края на договора за лизинг, а корабоплавателното предприятие — да го купи в края на договора за бейрбоут чартър. Съгласно обжалваното решение на Комисията това е схема за данъчно планиране, създадена с цел формиране на данъчни предимства в полза на инвеститори, обединени в „прозрачно по отношение на данъците“ ОИИ — в смисъл че отчетените от ОИИ печалби

или загуби се прехвърлят автоматично към инвеститори, местни лица в Испания, пропорционално на дяловото им участие в ОИИ — и с цел прехвърляне на част от тези данъчни предимства към корабоплавателно предприятие под формата на отстъпка от цената на същия плавателен съд.

- 4 Комисията констатира, че при извършените по системата STL операции се комбинират пет мерки, предвидени в няколко разпоредби от Real Decreto Legislativo 4/2004, por el que se ardueba el texto refundido de la Ley del Impuesto sobre Sociedades (Кралски законодателен указ 4/2004 за одобряване на преработения текст на Закона за корпоративното данъчно облагане) от 5 март 2004 г. (ВОЕ, бр. 61 от 11 март 2004 г., стр. 10951, наричан по-нататък „Законът за корпоративното данъчно облагане“) и Real Decreto 1777/2004, por el que se ardueba el Reglamento del Impuesto sobre Sociedades (Кралски указ 1777/2004 за одобряване на Наредбата за корпоративното данъчно облагане) от 30 юли 2004 г. (ВОЕ, бр. 189 от 6 август 2004 г., стр. 28377, наричана по-нататък „Наредбата за корпоративно данъчно облагане“). Тези пет мерки са ускорената амортизация на взетите на лизинг активи, предвидена в член 115, параграф 6 от посочения закон, дискреционното прилагане на ранната амортизация, произтичащо от член 48, параграф 4, член 115, параграф 11 от този закон и от член 49 от посочената наредба, разпоредбите относно ОИИ, схемата за данък върху тонажа, предвидена в членове 124—128 от същия закон, и разпоредбите на член 50, параграф 3 от същата наредба.
- 5 Съгласно член 115, параграф 6 от Закона за корпоративното данъчно облагане ранната амортизация започва на датата, на която взетият на лизинг актив става оперативен, т.е. не преди този актив да бъде предаден на лизингополучателя и същият да започне да го използва. В член 115, параграф 11 от посочения закон обаче се предвижда, че по официално искане на лизингополучателя испанското Министерство на икономиката и финансите може да определи по-ранна начална дата на амортизацията. Този член налага две общи условия за ранната амортизация. Специфичните условия, приложими за ОИИ, се съдържат в член 48, параграф 4 от същия закон. Процедурата за одобрение, предвидена в член 115, параграф 11 от този закон, е уредена подробно в член 49 от Наредбата за корпоративно данъчно облагане.
- 6 Схемата за данък върху тонажа е разрешена през 2002 г. като съвместима с вътрешния пазар държавна помощ въз основа на Насоките на Общността относно държавните помощи за морския транспорт от 5 юли 1997 г. (ОВ С 205, 1997 г., стр. 5), изменени със Съобщение С(2004) 43 на Комисията (ОВ С 13, 2004 г., стр. 3) (наричани по-нататък „Насоките за морския транспорт“), с Решение на Комисията С(2002) 582 окончателен от 27 февруари 2002 г. относно държавна помощ № 736/2001, приведена в действие от Испания — Схема за данъчно облагане на дружествата за морски транспорт според тонажа (ОВ С 38, 2004 г., стр. 4), изменено с Решение С(2004) 1931 окончателен на Комисията от 2 юни 2004 г. относно държавна помощ № 528/2003, приведена в действие от Испания — Изменение на схемата за данъчно облагане на дружествата за морски транспорт според тонажа (ОВ С 77, 2005 г., стр. 29). По тази схема предприятията, които са вписани в някой от регистрите на корабоплавателните предприятия и са получили съответното одобрение от данъчната администрация, се облагат не според своите печалби и загуби, а въз основа на тонажа. Испанското законодателство позволява на ОИИ да се впишат в един от тези регистри, въпреки че не са корабоплавателни предприятия.

- 7 В член 125, параграф 2 от Закона за корпоративното данъчно облагане се предвижда специална процедура за плавателните съдове, които са вече придобити към момента на преминаване към схемата за данък върху тонажа, и за употребяваните плавателни съдове, придобити в момент, когато предприятието вече се е ползвало от тази схема. При обичайно прилагане на посочената схема евентуалният прираст на капитала се облага посредством същата схема и се приема, че данъчното облагане на прираста на капитала, макар и забавено, се извършва при продажбата или демонтирането на плавателния съд. Като изключение от тази разпоредба в член 50, параграф 3 от Наредбата за корпоративно данъчно облагане обаче се предвижда, че когато плавателните съдове се купуват чрез опция за закупуване по договор за лизинг, който вече е одобрен от данъчните органи, те се считат за нови, а не за употребявани плавателни съдове по смисъла на член 125, параграф 2 от посочения закон, без да се взема предвид, че вече са амортизирани, така че евентуалният прираст на капитала не се облага. Това изключение, за което не е изпратено уведомление до Комисията, се прилага единствено за конкретни договори за лизинг, одобрени от данъчните органи по искания за прилагане на ранната амортизация съгласно член 115, параграф 11 от същия закон, т.е. за новопостроени и отдадени на лизинг плавателни съдове, купени посредством операции по системата STL и излезли, с едно-единствено изключение, от испански корабостроителници.
- 8 Според обжалваното решение на Комисията с прилагането на всички тези мерки ОИИ получава данъчните предимства на два етапа. На първия етап се прилага ранна и ускорена амортизация на стойността на взетия на лизинг плавателен съд по силата на обичайните правила за корпоративно данъчно облагане, което довежда до сериозни загуби за ОИИ, които поради данъчната прозрачност на ОИИ в възможно да бъдат приспаднати от собствените приходи на инвеститорите, пропорционално на техните дялове в ОИИ. Въпреки че тази ранна и ускорена амортизация обикновено се компенсира впоследствие чрез увеличаването на подлежащите на заплащане данъци било при пълната амортизация на плавателния съд, било при продажбата му, генерираща прираст на капитала, на втория етап данъчните спестявания, които произтичат от прехвърлянето на първоначалните загуби към инвеститорите, се запазват благодарение на преминаването на същото ОИИ към схемата за данък върху тонажа, която позволява пълно освобождаване на печалбата, формирана от продажбата на въпросния плавателен съд на корабоплавателното предприятие.
- 9 Макар да счита, че системата STL трябва да се разглежда като една „система“, Комисията анализира всяка от посочените мерки и поотделно. С обжалваното си решение Комисията приема, че сред тези мерки мерките, произтичащи от член 115, параграф 11 от Закона за корпоративното данъчно облагане и свързани с ранната амортизация, от прилагането на схемата за данък върху тонажа за неотговарящи на условията предприятия, плавателни съдове или дейности и от член 50, параграф 3 от Наредбата за корпоративно данъчно облагане, представляват държавна помощ за ОИИ и за инвеститорите в тях, предоставяна неправомерно от Кралство Испания от 1 януари 2002 г. нататък в нарушение на член 108, параграф 3 ДФЕС. Комисията обявява, че разглежданите данъчни мерки са несъвместими с вътрешния пазар, освен когато помощта се равнява на съответстващо на пазара възнаграждение за посредничеството на финансови инвеститори и когато е прехвърлена към предприятия от сектора на морския транспорт, които могат да се ползват от разпоредбите от Насоките за морския транспорт. Комисията решава, че Кралство Испания трябва да преустанови прилагането на тази схема за помощ, доколкото е несъвместима с

вътрешния пазар, и да събере обратно несъвместимата помощ от инвеститорите в ОИИ, които са се ползвали от нея, без да е възможно тези получатели да прехвърлят тежестта от възстановяването на помощта към други лица.

- 10 Комисията същевременно решава, че възстановяване няма да се извършва за помощта, предоставена в рамките на операции по финансиране, за които компетентните национални органи са се ангажирали да предоставят ползването на мерките с правно обвързващ акт, приет преди 30 април 2007 г. — датата на публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз* на нейното Решение 2007/256/ЕО от 20 декември 2006 година относно режима за помощи, който се прилага във Франция съгласно член 39 СА от Общия кодекс за данъците — Държавна помощ С 46/04 (ex NN 65/04) (ОВ L 112, 2007 г., стр. 41).

Другите жалби, подадени срещу обжалваното решение на Комисията

- 11 С решение от 17 декември 2015 г., Испания и др./Комисия (Т-515/13 и Т-719/13, EU:T:2015:1004), Общият съд уважава две други жалби, подадени срещу обжалваното решение на Комисията, от Кралство Испания и от Lico Leasing, SA и Pequeños y Medianos Astilleros Sociedad de Reconversión, SA (наричано по-нататък „PYMAR“), тъй като уважава основанието, изведено от нарушение на член 107, параграф 1 ДФЕС и член 296 ДФЕС, и отменя обжалваното решение на Комисията.
- 12 С решение от 25 юли 2018 г., Комисия/Испания и др. (С-128/16 Р, EU:C:2018:591), Съдът отменя решение от 17 декември 2015 г., Испания и др./Комисия (Т-515/13 и Т-719/13, EU:T:2015:1004), и връща дела Т-515/13 и Т-719/13 за ново разглеждане на Общия съд.
- 13 С решение от 23 септември 2020 г., Испания и др./Комисия (Т-515/13 RENV и Т-719/13 RENV, EU:T:2020:434), Общият съд отхвърля жалбите.
- 14 С решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:C:2023:60), Съдът частично отменя решение от 23 септември 2020 г., Испания и др./Комисия (Т-515/13 RENV и Т-719/13 RENV, EU:T:2020:434), и отменя частично обжалваното решение на Комисията, произнасяйки се окончателно по двете жалби до Общия съд.
- 15 В решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:C:2023:60), Съдът, най-напред, отхвърля жалбите до него в частта, в която жалбоподателите твърдят, че системата STL не е селективна. Той отхвърля същите жалби и в частта, където са развити основанията относно прилагането на принципите на защита на оправданите правни очаквания и на правна сигурност, посочвайки същевременно, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, която обаче е ирелевантна за неговата преценка. Накрая, той уважава основанието на Кралство Испания, изведено от липса на мотиви в решение от 23 септември 2020 г., Испания и др./Комисия (Т-515/13 RENV и Т-719/13 RENV, EU:T:2020:434), що се отнася до възстановяването на разглежданата помощ. Съдът приема, че като се е ограничил да констатира, че жалбоподателите не са оспорили извършеното в обжалваното решение на Комисията определяне на получателите, и като се е позовал на логиката и съдържанието на това решение, при положение че от изтъкнатото основание е било видно, че тези страни имплицитно, но непременно твърдят, че не са били единствените получатели на разглежданата помощ, тъй като голяма част от нея е била прехвърлена към

корабоплавателните предприятия, Общият съд не е отговорил на това основание. Съдът заключава, че Общият съд не е изпълнил задължението за мотивиране, и отменя посоченото решение на Общия съд в тази му част.

- 16 При окончателното си произнасяне по спора Съдът уважава основанието, което е изтъкнато от Lico Leasing и PYMAR и в чиито рамки тези страни твърдят, че инвеститорите в ОИИ не са били единствените получатели на разглежданата помощ, тъй като голяма част от нея е била прехвърлена към корабоплавателните предприятия. Поради това Съдът отменя член 1 от обжалваното решение на Комисията в частта, в която ОИИ и инвеститорите в тях са определени за единствените получатели на помощта, за която се отнася това решение, и член 4, параграф 1 от същото решение в частта, в която на Кралство Испания се разпорежда да събере обратно пълния размер на разглежданата помощ от инвеститорите в ОИИ, които са се ползвали от нея.

Искания на страните

- 17 Жалбоподателите по същество искат от Общия съд:
- да отмени обжалваното решение на Комисията в частта, в която се установява наличието на държавна помощ и се разпорежда възстановяването ѝ от инвеститорите в ОИИ,
 - при условията на евентуалност, да обезсили разпореждането за възстановяване на помощта от инвеститорите в ОИИ в член 4, параграф 1 от посоченото решение, тъй като с него се нарушават принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания,
 - при условията на евентуалност спрямо предходното искане, да отмени член 2 от това решение и да установи, че методът за изчисляване на твърдяното предимство, което инвеститорите в ОИИ трябва да възстановят, не е законосъобразен,
 - да установи несъществуването на член 4, параграф 1 от същото решение или да отмени тази разпоредба в частта, в която се забранява „прехвърляне[то на] тежестта от възстановяването към други лица“,
 - да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.
- 18 Жалбоподателят по дело Т-29/14 освен това иска, при условията на евентуалност спрямо първото си искане, Общият съд да отмени членове 1 и 2 и член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията в частите им, в които инвеститорите в ОИИ са посочени като получателите, които трябва да възстановят твърдяната помощ.
- 19 Комисията иска от Общия съд:
- да отхвърли жалбите,
 - главно, да осъди жалбоподателите да заплатят съдебните разноски, и при условията на евентуалност, да обяви, че те поемат, наред с всичките си съдебни разноски, три четвърти от съдебните разноски, направени от Комисията.

От правна страна

- 20 В подкрепа на жалбите си всеки от жалбоподателите изтъква пет основания:
- първите: нарушение на член 107, параграф 1 ДФЕС, тъй като в обжалваното решение на Комисията се установявало наличието на държавна помощ,
 - вторите: нарушение на член 107 ДФЕС, тъй като Комисията неправилно приела, че разглеждани самостоятелно, някои данъчни мерки, формиращи системата STL, съставляват нови държавни помощи,
 - третите: нарушение на принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания,
 - четвъртите: по същество, нарушение на членове 107 и 108 ДФЕС, неизпълнение на задължението за мотивиране и нарушение на принципа на пропорционалност, що се отнася до определянето на получателите и до метода за възстановяване на помощта,
 - петите: нарушение на член 108 ДФЕС, член 14 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [108 ДФЕС] (ОВ L 83, 1999 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41), член 3, параграф 6 ДЕС и членове 16 и 17 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), тъй като с член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията се забранявало „прехвърляне[то на] тежестта от възстановяването към други лица“.
- 21 В своя отговор на разпоредено от Общия съд процесуално-организационно действие относно последиците, които трябва да се извлекат от решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60), за разглеждането на жалбите, жалбоподателят по дело Т-29/14 посочва, че оттегля първото и третото основание. В своя отговор на процесуално-организационното действие, разпоредено от Общия съд на 28 септември 2023 г., жалбоподателят по дело Т-31/14 посочва, че оттегля същите основания, ако Общият съд приеме, че предметът на делото не е отпаднал и че трябва да се произнесе по същество. В хода на съдебното заседание той посочва също, че оттегля втората част от четвъртото основание.

По частичното отпадане на предмета на споровете

- 22 Съгласно постоянната съдебна практика предметът на спора, така както е определен с исковата молба или жалбата, трябва да продължава да съществува, също като правния интерес, до постановяването на съдебния акт, тъй като иначе няма да има основание за произнасяне по същество, а това означава исковата молба или жалбата да може чрез резултата си да донесе полза на подалата я страна (вж. решение от 7 юни 2007 г., Wunenburger/Комисия, С-362/05 Р, ЕУ:С:2007:322, т. 42 и цитираната съдебна практика, и определение от 14 януари 2014 г., Miettinen/Съвет, Т-303/13, непубликувано, ЕУ:Т:2014:48, т. 16 и цитираната съдебна практика).

- 23 Ето защо, когато е подадена жалба на основание член 263 ДФЕС, е прието, че отмяната на обжалваното решение в хода на производството лишава жалбата от предмета ѝ, що се отнася до искането за отмяна на това решение (вж. в този смисъл решения от 29 април 2004 г., Италия/Комисия, С-372/97, ЕУ:С:2004:234, т. 37, и от 19 октомври 2005 г., СDA Datenträger Albrechts/Комисия, Т-324/00, ЕУ:Т:2005:364, т. 116 и 117).
- 24 С отмяната на обжалвания акт съответният жалбоподател всъщност постига единствения резултат, който неговата жалба може да му осигури, поради което съдът на Европейския съюз вече няма какво да решава (вж. в този смисъл определение от 8 март 1993 г., Lezzi Pietro/Комисия, С-123/92, ЕУ:С:1993:87, т. 10).
- 25 Това е така и когато частичната отмяна на обжалвания акт е осигурила на съответния жалбоподател резултата, целен с част от жалбата му, поради което вече няма основание за произнасяне по същество по тази част (вж. в този смисъл решение от 29 април 2004 г., Италия/Комисия, С-372/97, ЕУ:С:2004:234, т. 37 и 38).
- 26 Освен това абсолютната сила, с която се ползва отменително решение на съд на Съюза, обхваща както диспозитива на решението, така и мотивите, съставляващи необходима основа за него (вж. решение от 29 април 2004 г., Италия/Комисия, С-372/97, ЕУ:С:2004:234, т. 36 и цитираната съдебна практика).
- 27 В разглеждания случай трябва да се констатира, че с решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60), Съдът отменя обжалваното решение на Комисията само частично. Както бе посочено в точка 16 по-горе, той отменя член 1 от обжалваното решение на Комисията в частта, в която ОИИ и инвеститорите в тях са определени за единствените получатели на помощта, за която се отнася това решение, и член 4, параграф 1 в частта, в която на Кралство Испания се разпорежда да събере обратно пълния размер на разглежданата помощ от инвеститорите в ОИИ, които са се ползвали от нея.
- 28 В точки 138 и 139 от решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60), Съдът уточнява, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, що се отнася до определянето на получателите на разглежданата помощ, тъй като ОИИ са били длъжни по силата на правнообвързващи договори, сключени с корабоплавателните предприятия и представени на данъчната администрация, да прехвърлят към корабоплавателните предприятия част от получаваното данъчно предимство.
- 29 В жалбите си жалбоподателите — които са правоприемници на предприятия, извършили инвестиции в ОИИ по системата STL — твърдят, с първата част от четвъртите си основания, че Комисията е допуснала грешка, тъй като в обжалваното си решение квалифицира ОИИ и инвеститорите като единствените получатели на помощта и тъй като решава, че пълният размер на помощта трябва да се възстанови от последните, макар други предприятия, участвали в операциите по системата STL, като например корабостроителниците и корабоплавателните предприятия, също да са използвали тази система и да са извлекли предимство от нея. В рамките на същата част жалбоподателят по дело Т-29/14 твърди също, че обжалваното решение на Комисията не е мотивирано в достатъчна степен, що се отнася до определянето на получателите по системата STL.

- 30 Така с първата част от четвъртите основания жалбоподателите по същество искат Общият съд да отмени член 1 и член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията в частите им, в които ОИИ и инвеститорите в тях се определят за единствените получатели по системата STL и Кралство Испания се задължава да събере обратно пълния размер на разглежданата помощ от посочените инвеститори.
- 31 Както обаче бе посочено в точки 16 и 27 по-горе, член 1 и член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията са отменени в тези си части от Съда.
- 32 Следователно постановената от Съда частична отмяна на обжалваното решение на Комисията е осигурила на жалбоподателите търсения от тях резултат с част от техните жалби, а именно отпадането на този аспект от решението от правния ред на Съюза (вж. в този смисъл определение от 16 септември 2014 г., Justice & Environment/Комисия, Т-405/10, непубликувано, EU:Т:2014:821, т. 20 и цитираната съдебна практика).
- 33 Всъщност, дори да се допусне, че посочените в точка 29 по-горе оплаквания са основателни от правна страна, те няма да доведат до отмяна на обжалваното решение на Комисията, надхвърляща вече постановената от Съда в решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:С:2023:60). По-специално, оплакването — ако се допусне, че е основателно — че други предприятия, участвали в операциите по системата STL, по-конкретно корабостроителниците, трябва също да се сметат за част от кръга на получателите по системата STL и от предприятията, засегнати от разпореждането за възстановяване, би довело до отмяна на член 1 от обжалваното решение на Комисията в частта, в която ОИИ и инвеститорите в тях са определени за единствените получатели на разглежданата помощ, и на член 4, параграф 1 от това решение в частта, в която Кралство Испания се задължава да възстанови обратно пълния размер на разглежданата помощ от инвеститорите в ОИИ, които са се възползвали от нея. Както обаче бе припомнено в точки 16, 27 и 31 по-горе, посочените членове са били отменени в тези си части от Съда с решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:С:2023:60).
- 34 Поради това се налага изводът, че настоящите жалби са станали безпредметни в това отношение.
- 35 Що се отнася до доводите на жалбоподателите, с които се оспорва изключването на корабостроителниците от получателите по системата STL и от предприятията, засегнати от разпореждането за възстановяване, може освен това да се отбележи, че жалбоподателите не са доказали, че такива доводи — ако се допусне, че са основателни — могат да им осигурят полза, надхвърляща извлечената от решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:С:2023:60).
- 36 Според жалбоподателите ОИИ запазват едва 10—15 % от предимствата, произтичащи от извършваните по системата STL операции, тъй като най-голямата част от предимствата, получени благодарение на тези операции, а именно 85—90 % от произтичащата от всяка операция икономия от финансова и данъчна гледна точка, се прехвърля на трети лица. Те посочват, че тези трети лица според обжалваното решение на Комисията са корабоплавателните предприятия, но че в действителност истинските получатели по системата STL са корабостроителниците, и по-точно испанските корабостроителници.

- 37 В точка 138 от решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60), Съдът впрочем констатира, че „по силата на нормите от приложимото право за договорите, сключени с корабоплавателните предприятия, ОИИ са били длъжни да прехвърлят към последните част от получаваното данъчно предимство“. В точка 131 от това съдебно решение той отбелязва, че в съображение 11 от обжалваното решение на Комисията тя посочва, че операция по системата STL позволява на корабоплавателно предприятие да придобие новопостроен плавателен съд с 20—30 % отстъпка спрямо цената, която получава корабостроителницата, и че в съображение 12 от това решение на Комисията тя приема, че системата STL е схема за данъчно планиране, която най-общо се организира от банка с цел получаване на данъчни предимства за инвеститори в „прозрачно по отношение на данъците“ ОИИ и с цел прехвърляне на част от тези данъчни предимства към корабоплавателното предприятие под формата на отстъпка от цената на плавателния съд, като останалите предимства се запазват от инвеститорите. В точка 132 от същото съдебно решение той отбелязва също, че в съображение 162 от обжалваното решение на Комисията тя посочва, че от икономическа гледна точка значителна част от полученото от ОИИ данъчно предимство е прехвърляна към корабоплавателното предприятие под формата на отстъпка от цената.
- 38 В това отношение от съображение 19 от обжалваното решение на Комисията следва, че „данъчно[то] облекчение от приблизително 30 % от първоначалната брутна цена на плавателния съд [...] — първоначално получено от ОИИ/неговите инвеститори — се задържа от инвеститорите (10—15 %), а друга част от него се прехвърля към корабоплавателното предприятие (85—90 %), което в крайна сметка става собственик на плавателния съд, като получава намаление от 20 % до 30 % от първоначалната брутна цена на плавателния съд“.
- 39 При това положение — макар по делата, по които е постановено решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60), Съдът да не е бил сезиран с въпроса дали корабостроителниците също е трябвало да се сметат за получатели по системата STL, поради което не е имал повод да се произнесе по този въпрос — се налага констатацията, че нищо в доводите на жалбоподателите не показва, че размерът на предимството, от което инвеститорите са се ползвали, а именно между 10 % и 15 % от предимствата, произтичащи от извършваните по системата STL операции, и което те трябва да възстановят на Кралство Испания, би бил различен, ако корабостроителниците също бяха счестени за получатели по системата STL. Всъщност, както жалбоподателят по дело Т-29/14 впрочем признава в хода на съдебното заседание, частта от предимството, което ОИИ са запазвали по системата STL, не се променя според това дали сред другите получатели по системата STL присъстват само корабоплавателните предприятия, или пък освен тях и корабостроителниците.
- 40 Поради това се налага изводът, че при всички положения жалбоподателите не са доказали, че са имали интерес да изтъкнат първата част от четвъртите основания, доколкото с нея се оспорва изключването на корабостроителници от получателите по системата STL.
- 41 По-нататък, с втората част от четвъртите си основания жалбоподателите оспорват метода, описан в съображения 263—269 от обжалваното решение на Комисията, за да се изчисли размерът, подлежащ на възстановяване от инвеститорите. Те по-специално твърдят, че Комисията е допуснала грешка, защото в този метод не е отчела т.нар. „невъзвръщаеми“ инвестиции, направени от тях. Според тях, разпореждайки възстановяването, Комисията е трябвало да вземе предвид инвестициите на загуба, извършени от инвеститорите в ОИИ, за

да се формира данъчното предимство, които инвестиции били специални разходи, присъщи на това предимство. В рамките на тази част жалбоподателите твърдят също, че Комисията е трябвало да приспадне размерите на предимствата, които инвеститорите в ОИИ са прехвърлили към трети лица в рамките на системата STL.

42 В това отношение трябва да се отбележи, че съображения 263—269 са включени в част от обжалваното решение на Комисията, която е озаглавена „Определяне на размерите, които да бъдат възстановени“ и в която Комисията посочва метод с четири етапа, който според нея Кралство Испания трябва да приложи, за да определи във всеки случай размера на несъвместимата помощ, подлежащ на събиране обратно от получателите. Комисията уточнява, че този метод може да бъде усъвършенстван значително, по-специално с цел да се определи действителният размер на данъчното предимство, което са ползвали инвеститорите, предвид положението на всеки от тях от данъчна гледна точка.

43 Тези четири етапа са следните:

- първо, изчисляване на общото данъчно предимство, формирано от операцията (или нетната настояща стойност (ННС) на данъчните предимства, извлечени от ОИИ или инвеститорите в тях, т.е. преди приспадане на частта от тези предимства, прехвърлена към корабоплавателно предприятие посредством отстъпка от цената),
- второ, изчисляване на данъчното предимство, формирано от общите данъчни мерки, приложени към операцията (т.е. ННС, изчислена по същия начин като на първия етап, на размера на данъчните предимства, които биха получили ОИИ или инвеститорите в него в референтна хипотеза, в която се използва единствено ускорената амортизация от момента, в който е започнала експлоатацията на плавателния съд и в който операцията би се оказала обложена по общия режим за корпоративно данъчно облагане),
- трето, изчисляване на данъчното предимство, равносилно на държавна помощ, а именно разликата между размерите, получени в края на първия и на втория етап,
- четвърто, изчисляване на размера на помощта в резултат на изчислението на третия етап, която е съвместима (т.е. полученото предимство от корабоплавателното предприятие, което е съвместимо съгласно глава 11 от Насоките за морския транспорт, като в съображение 202 и сл. от обжалваното решение на Комисията тя всъщност приема, че част от предимството, което е прехвърлено към корабоплавателното предприятие, може да се счете за съвместимо, ако това предприятие, съответният плавателен съд и транспортните дейности са допустими съгласно Насоките за морския транспорт, както бе посочено в точка 9 по-горе).

44 Както обаче жалбоподателят по дело Т-29/14 признава по същество в хода на съдебното заседание, отправна точка в доводите на жалбоподателите за оспорване на метода, описан в съображения 263—269 от обжалваното решение на Комисията, по-специално неприпадането на „невъзвръщаемите“ инвестиции и по-общо — на сумите, които са били прехвърлени към трети лица, е виждането, че възстановяването на помощта, която е неправомерна и е несъвместима с вътрешния пазар, ще следва посочения метод.

45 Вследствие обаче на частичната отмяна на член 1 и член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията ОИИ и инвеститорите в тях вече не се считат за единствените получатели по системата STL, а инвеститорите вече не се считат за единствените

- предприятия, от които Кралство Испания трябва да бъде задължено да събере обратно помощта. Следователно методът, описан в съображения 263—269 от обжалваното решение на Комисията, доколкото изхожда от оказалата се погрешна отправна точка, че цялото предимство трябва да бъде събрано обратно само от инвеститорите в ОИИ, е станал непригоден след постановяването на решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60).
- 46 По-специално, възможно е значителна част от предимството да трябва да се възстанови от други получатели по системата STL. Методът, описан в съображения 263—269 от обжалваното решение на Комисията, обаче се основава на отправна точка, която е счетена за погрешна от Съда в решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60), а именно че цялото несъвместимо предимство трябва да се възстанови от инвеститорите в ОИИ. Така например в третия етап от този метод, отнасящ се за „изчисление[то] на данъчното предимство, равно на държавната помощ“ (съображение 266 от посоченото решение), се посочва, че „помощта, която ОИИ и неговите инвеститори са получили като получатели на въпросните данъчни мерки“, съответства на „[нетната настояща стойност] на общото предимство, извлечено от използването на ранна амортизация, схемата за данък върху тонажа [...] и данъчното освобождаване на прираста на капитала“.
- 47 Поради това съгласно член 266 ДФЕС, който задължава Комисията да се съобрази с последиците от решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60), тя по-специално трябва да преразгледа изцяло метода за изчисляване на сумите, подлежащи на възстановяване. Тя впрочем посочва в отговора си на процесуално-организационно действие, разпоредено от Общия съд на 25 май 2023 г., и в хода на съдебното заседание, че редът за възстановяване трябва да се адаптира, за да се осигури изпълнението на посоченото съдебно решение.
- 48 Следователно, както жалбоподателите признават в хода на съдебното заседание, предметът на жалбите е отпаднал в частите им, в които се оспорва методът, описан в съображения 263—269 от обжалваното решение на Комисията, като жалбоподателят по дело Т-31/14 впрочем оттегля направените от него оплаквания в това отношение, както се посочва в точка 21 по-горе.
- 49 С оглед на всички изложени по-горе съображения се налага изводът, че предметът на разглежданите жалби е отпаднал в частите им, в които се оспорват, от една страна, определянето на получателите по системата STL и на предприятията, за които се отнасят разпореждането за възстановяване, както и мотивите в обжалваното решение на Комисията в това отношение, и от друга страна, методът, описан в съображения 263—269 от обжалваното решение на Комисията.
- 50 Продължава обаче да е необходимо произнасяне по исканията на жалбоподателите за отмяна на части от обжалваното решение на Комисията, които не са били отменени от Съда с решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60).
- 51 Някои искания, направени от жалбоподателите, всъщност са насочени към отмяна на обжалваното решение на Комисията, надхвърляща постановената от Съда с решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60). Всеки от жалбоподателите съответно иска от Общия съд, по-специално, с

- първото искане в жалбата си, да отмени посоченото решение в частта, в която се установява наличието на държавна помощ и се разпорежда тя да бъде събрана обратно от инвеститорите в ОИИ, с второто искане в жалбата си, да обезсили разпореждането за възстановяване на помощта срещу инвеститорите в ОИИ, защото с него се нарушавали принципите на правна сигурност и на защита на оправданите правни очаквания, и с четвъртото искане в жалбата си, да отмени член 4, параграф 1 от това решение в частта, в която се забранява прехвърлянето на тежестта от възстановяването към други лица. Освен това жалбоподателят по дело Т-29/14 иска да бъдат отменени членове 1 и 2 и член 4, параграф 1 от същото решение в частта, в която инвеститорите са посочени като получателите, които трябва да възстановят помощта.
- 52 Що се отнася до основанията, изтъкнати в подкрепа на исканията, посочени в точка 51 по-горе, веднага трябва да се припомни, както бе отбелязано в точка 21 по-горе, че всеки от жалбоподателята е оттеглил първото и третото основание от своята жалба.
- 53 Следователно произнасяне по същество е необходимо по частта от жалбите, където жалбоподателята твърдят, в рамките на вторите основания, че е нарушен член 107 ДФЕС, тъй като Комисията неправилно счела, че разглеждани самостоятелно, някои данъчни мерки, формиращи системата STL, съставляват нови държавни помощи, и в рамките на петите основания, че са нарушени член 108 ДФЕС, член 14 от Регламент № 659/1999, член 3, параграф 6 ДЕС и членове 16 и 17 от Хартата, тъй като с член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията се забранявало „прехвърляне[то на] тежестта от възстановяването към други лица“.
- 54 Всъщност, ако вторите и петите основания бъдат уважени, те могат да доведат до отмяната на части от обжалваното решение на Комисията, които не са били отменени от Съда с решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:С:2023:60).
- 55 В това отношение, противно на твърденията на жалбоподателя по дело Т-31/14, определянето на ОИИ и инвеститорите в тях като получатели по системата STL и редът за възстановяване на помощите от тях, съдържащ се в обжалваното решение на Комисията, не са били изцяло отменени от Съда, така че предметът на жалбите да е отпаднал изцяло.
- 56 Всъщност твърдението на жалбоподателя по дело Т-31/14 се дължи на погрешно тълкуване на решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:С:2023:60).
- 57 С решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:С:2023:60), както бе отбелязано в точка 16 по-горе, Съдът отменя само частично обжалваното решение на Комисията, а именно единствено член 1 „в частта, в която [ОИИ] и инвеститорите в тях са определени за единствените получатели на помощта, за която се отнася това решение“ (т. 3 от диспозитива на това съдебно решение), и член 4, параграф 1 „в частта, в която на Кралство Испания се разпорежда да събере обратно пълния размер на помощта, за която се отнася това решение, от [ОИИ], които са се ползвали от нея“ (т. 4 от същия диспозитив).
- 58 Определянето на ОИИ и на инвеститори като получатели по системата STL и задължаването на Кралство Испания да събере обратно помощта или част от нея, поне от последните, обаче не са отменени от Съда.

- 59 Всъщност логическата последица от установяването на неправомерността на помощ е премахването ѝ, като тя бъде събрана обратно, за да се възстанови предходното положение (вж. решение от 8 декември 2011 г., *Residex Capital IV*, C-275/10, EU:C:2011:814, т. 33 и цитираната съдебна практика).
- 60 В решение от 25 юли 2018 г., *Комисия/Испания и др.* (C-128/16 P, EU:C:2018:591, т. 46), Съдът обаче счита за правилно виждането на Комисията, че ОИИ имат качеството на получатели по системата STL. Освен това при обжалванията, по които е постановено решение от 2 февруари 2023 г., *Испания и др./Комисия* (C-649/20 P, C-658/20 P и C-662/20 P, EU:C:2023:60), са били отхвърлени доводите на жалбоподателите по тези дела, с които те се стремят да докажат, че системата STL не съставлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС в полза на ОИИ и инвеститорите в тях. Съдът не е уважил и доводите им, с които те се стремят да докажат, че възстановяването от инвеститорите в ОИИ противоречи на принципите на защита на оправданите правни очаквания и на правна сигурност.
- 61 Ето защо след постановяването на решение от 2 февруари 2023 г., *Испания и др./Комисия* (C-649/20 P, C-658/20 P и C-662/20 P, EU:C:2023:60), обжалваното решение на Комисията продължава да е валидно в частта, в която за неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар се обявява помощта, от която са се ползвали поне ОИИ и инвеститорите в тях, а Кралство Испания се задължава да събере обратно от последните посочената помощ или част от нея. Освен това обстоятелството, че за изчисляването на подлежащите на събиране суми е необходимо методът, описан в съображения 263—269 от обжалваното решение на Комисията, да бъде променен предвид посоченото съдебно решение, изобщо не променя факта, че самото задължение за възстановяване продължава да съществува.
- 62 От изложените по-горе съображения следва, че липсва основание за произнасяне по същество по жалбите в частите им, съдържащи искане за отмяна на член 1 от обжалваното решение на Комисията в частта, в която ОИИ и инвеститорите в тях са определени за единствените получатели на помощта, за която се отнася това решение, и на член 4, параграф 1 от посоченото решение в частта, в която на Кралство Испания се разпорежда да събере обратно пълния размер на помощта, за която се отнася същото решение, от инвеститорите в ОИИ, които са се ползвали от нея.

По същество

По вторите основания: неправилно квалифициране като нови помощи на данъчните мерки, формиращи системата STL, разглеждани самостоятелно

- 63 С вторите си основания жалбоподателите твърдят, че Комисията е допуснала грешки при прилагане на правото в анализа си на различните данъчни мерки, формиращи системата STL, разглеждани самостоятелно.
- 64 Първо, жалбоподателите твърдят, че схемата за ранна амортизация е с общ обхват, не е селективна мярка и не предоставя никакво икономическо предимство, поради което не трябва да се квалифицира като държавна помощ.

- 65 Второ, що се отнася до прилагането на схемата за данък върху тонажа към ОИИ и до член 50, параграф 3 от Наредбата за корпоративно данъчно облагане, жалбоподателите по същество посочват, че тези мерки не са селективни и че вече са били разрешени от Комисията с Решение С(2004) 1931, поради което, ако посочените мерки бъдат сметени за държавни помощи, те евентуално съставлявали съществуващи помощи.
- 66 Комисията оспорва доводите на жалбоподателите.
- 67 В това отношение трябва да се отбележи, че отправна точка в доводите на жалбоподателите, с които се оспорва квалификацията като нови помощи на някои данъчни мерки, формиращи системата STL, селективността им и наличието на предимство, в действителност е виждането, че посочените мерки трябва да се преценяват поотделно предвид член 107 ДФЕС, а не при отчитане на системата STL като цяло.
- 68 Тази отправна точка обаче е погрешна. Всъщност, както посочва Комисията в съображение 116 от обжалваното си решение, различните данъчни мерки, формиращи системата STL, по същество са правнообвързани, тъй като за ранната амортизация е трябвало да се получи одобрение от данъчните органи, а от това е зависело и прилагането на член 50, параграф 3 от Наредбата за корпоративно данъчно облагане, с който се въвежда изключение от схемата за данък върху тонажа. Те освен това са били фактически свързани, тъй като административното одобрение за ранната амортизация е предоставяно единствено в контекста на договори за лизинг на допустими по схемата плавателни съдове, които съответно са могли да се ползват от правилото, предвидено в член 50, параграф 3 от посочената наредба.
- 69 Именно поради наличието на такава връзка между данъчните мерки, формиращи системата STL, в точка 101 от решение от 23 септември 2020 г., Испания и др./Комисия (Т-515/13 RENV и Т-719/13 RENV, EU:Т:2020:434), Общият съд постановява, че тъй като една от мерките, позволяващи възползването от системата STL като цяло, е селективна, а именно одобрението на ранната амортизация, Комисията не е допуснала грешка, приемайки в обжалваното си решение, че като цяло системата е селективна, и този извод е потвърден от Съда в точки 71 и 72 от решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:С:2023:60).
- 70 Освен това необходимостта системата STL да се преценява цялостно като схема за помощ, имплицитно е потвърдена от Съда в решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:С:2023:60). Всъщност в точка 137 от това решение, за да заключи, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, що се отнася до определянето на получателите на разглежданата помощ и съответно до възстановяването ѝ, Съдът по-специално се позовава на факта, че според Комисията системата STL като цяло е съставлявала схема за помощ, която произтича от прилагането на испанското данъчно законодателство и даваните одобрения от испанската данъчна администрация и която е предназначена, независимо от използваните правни способности, да осигури предимство в полза по-специално на ОИИ и корабоплавателните предприятия.
- 71 Ето защо, след като всички доводи на жалбоподателите почиват на погрешната отправна точка, че всяка от посочените в точки 64 и 65 по-горе три данъчни мерки, формиращи системата STL, трябва да се анализира самостоятелно предвид член 107 ДФЕС, а не, като системата STL се преценява цялостно, те трябва да се отхвърлят като явно неоснователни.

- 72 За да отговори по-конкретно на направените от жалбоподателите оплаквания, на първо място, що се отнася до тези, с които се оспорва селективността на някои данъчни мерки, формиращи системата STL, по-специално прилагането на схемата за ранна амортизация, прилагането на схемата за данък върху тонажа към ОИИ и член 50, параграф 3 от Наредбата за корпоративно данъчно облагане, в точки 57—74 от решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:С:2023:60), Съдът съответно потвърждава преценката на Общия съд, че наличието на дискреционните аспекти на системата STL може да постави получателите в по-благоприятно положение спрямо други данъчнозадължени лица, които се намират в сходно фактическо и правно положение, и потвърждава, че ранната амортизация е селективна. Освен това Съдът счита за правилно заключението на Общия съд, че Комисията не е допуснала грешка, приемайки, че ранната амортизация прави системата STL селективна като цяло.
- 73 При това положение трябва да се отхвърлят оплакванията на жалбоподателите, че Комисията погрешно е счела схемата за ранна амортизация, прилагането на схемата за данък върху тонажа към ОИИ и член 50, параграф 3 от Наредбата за корпоративно данъчно облагане, разглеждани самостоятелно като данъчни мерки, формиращи системата STL, за селективни.
- 74 На второ място, що се отнася до оплакванията на жалбоподателите срещу извода на Комисията, че схемата за ранна амортизация осигурява икономическо предимство на получателите по системата STL, трябва да се отбележи, че в обжалваното си решение Комисията описва предимствата, предоставени на ОИИ и на инвеститорите, които са били техни членове, като изразяващи се:
- във възможността ускорената амортизация да започне преди началото на експлоатацията на актива, съгласно член 115, параграф 11 от Закона за корпоративното данъчно облагане (съображение 132 от обжалваното решение на Комисията),
 - в прилагането на схемата за данък върху тонажа към ОИИ (съображение 142 от посоченото решение),
 - в дерогацията от обичайното прилагане на член 125, параграф 2 от този закон, по силата на която някои мореплавателни съдове, които обикновено се разглеждат като използвани или втора употреба, се считат за нови към момента на преминаването си към посочената схема, което води до окончателна отмяна на плащането на непреките данъчни задължения (съображение 145 от това решение).
- 75 Както обаче бе припомнено в точка 70 по-горе, в точка 137 от решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:С:2023:60), за да заключи, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, що се отнася до определянето на получателите на разглежданата помощ, Съдът посочва, че системата STL като цяло е съставлявала схема за помощ, която произтича от прилагането на испанското данъчно законодателство и даваните одобрения от испанската данъчна администрация и която е предназначена да осигури предимство в полза по-специално на ОИИ и корабоплавателните предприятия.

- 76 Следователно твърдението на жалбоподателите, че ранната амортизация не предоставя икономическо предимство, трябва да се отхвърли като явно неоснователно, тъй като почива на погрешната отправна точка, че тази данъчна мярка трябва да се анализира самостоятелно предвид член 107 ДФЕС, а не, като системата STL се преценява цялостно.
- 77 На трето място, що се отнася до оплакванията на жалбоподателите относно отсъствието на нова помощ, веднага трябва да се отбележи, че макар Комисията да установява в съображение 238 от обжалваното си решение, че „отделните мерки представляват държавна помощ (с изключение на ускорената амортизация на отдадените на лизинг активи)“, това не променя факта, както бе отбелязано в точка 68 по-горе, че системата STL е анализирана заедно със схемата за данък върху тонажа и че именно операцията по системата STL като цяло е счетена за държавна помощ, която е неправомерна и частично несъвместима с вътрешния пазар, и че този подход е потвърден от Съда, както бе припомнено в точка 70 по-горе.
- 78 Всъщност, както жалбоподателите потвърждават в съдебното заседание, те не оспорват, че Комисията не е била уведомена за системата STL в качеството ѝ на система, нито че тази институция не я е разрешавала с предходно решение, и че поради това системата STL, разглеждана като цяло, не може да се квалифицира като съществуваща помощ. Освен това е безспорно, че поне за една от данъчните мерки, формиращи системата STL, по-специално ранната амортизация, разглеждана самостоятелно, Комисията не е била уведомена и че последната не я е одобрявала с предходно решение.
- 79 Следователно, противно на твърденията на жалбоподателите, Комисията не е трябвало да използва процедурата, приложима за схемите със съществуващи помощи, когато е разгледала системата STL в обжалваното си решение.
- 80 При това положение вторите основания трябва да се отхвърлят като неоснователни, без да е необходимо да се отговаря на доводите на жалбоподателите относно селективния характер, наличието на предимство или квалификацията като нова помощ на разглежданите данъчни мерки, разглеждани самостоятелно.

По петите основания: договорните клаузи, защитаващи получателите от възстановяването на неправомерна и несъвместима държавна помощ

- 81 В рамките на петите основания се твърди, че са нарушени член 108, параграф 3 ДФЕС, член 14 от Регламент № 659/1999, член 3, параграф 6 ДЕС и са накърнени свободата на стопанска инициатива и правото на собственост, закрепени в членове 16 и 17 от Хартата.
- 82 Жалбоподателите по-специално твърдят, че в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията — съгласно който Кралство Испания трябва да събере обратно помощта от получателите, „като не се предвижда възможността тези получатели да прехвърлят тежестта от възстановяването към други лица“ — погрешно се приема, че договорните клаузи, по силата на които инвеститорите могат да претендират по-специално от корабостроителниците сумите, които трябва да възстановят на държавата (наричани по-нататък „клаузите за обезщетяване“), са нищожни.
- 83 Според жалбоподателите в процедурите по осъществяване на контрол върху държавни помощи Комисията не е компетентна да констатира, както прави в съображение 275 от обжалваното си решение, че клаузите за обезщетяване, договорени между частноправни

субекти, противоречат на самата същност на системата за контрол върху държавните помощи. Тя не можела да забрани икономически потоци или споразумения за обезщетяване между частноправни субекти, които не засягат държавата, нито пък нейните ресурси.

- 84 Комисията оспорва доводите на жалбоподателите.
- 85 Най-напред, що се отнася до принципа на предоставената компетентност, следва да се припомни, че съгласно член 5, параграф 2 ДЕС Съюзът действа единствено в границите на компетентност, която държавите членки са му предоставили с Договорите, с оглед постигане на поставените в тези Договори цели. Съгласно член 4, параграф 1 и член 5, параграф 2 ДЕС всички области на компетентност, които не са предоставени на Съюза в Договорите, принадлежат на държавите членки.
- 86 Що се отнася до принципите, уреждащи ролята на Комисията и на националните органи в областта на държавните помощи, трябва да се припомни, че съгласно член 108 ДФЕС и член 14, параграф 1 от Регламент № 659/1999, приложим *ratione temporis* към фактите в случая, Комисията е компетентна не само да преценява съвместимостта на държавна помощ с вътрешния пазар, но и да разпорежда възстановяването на помощ, която е неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар. По-специално, съгласно член 14, параграф 1 от този регламент, когато е взето отрицателно решение по неправомерна помощ, Комисията може да реши, че съответната държава членка трябва „да вземе всички необходими мерки за възстановяване на помощта от получателя“. Макар разпореждането за възстановяване да трябва да се изпълни от националните органи в съответствие с предвидените в националното право процедури, трябва да се припомни, че процесуалната автономия на държавите членки се ограничава по-специално от принципа на ефективност на правото на Съюза, както по същество следва от член 14, параграф 3 от същия регламент.
- 87 Следователно държавата членка, адресат на решение, което я задължава да събере обратно неправомерни помощи, по силата на член 288 ДФЕС трябва да предприеме всички подходящи мерки, за да осигури изпълнението на това решение. Тя трябва да постигне действително възстановяване на дължимите суми, за да се отстрани нарушението на конкуренцията, причинено от предоставеното с неправомерната помощ конкурентно предимство (вж. решение от 24 януари 2013 г., Комисия/Испания, С-529/09, ЕУ:С:2013:31, т. 91 и цитираната съдебна практика).
- 88 Със задължението съответната държава членка да отмени помощ, счетена от Комисията за несъвместима с единния пазар, като помощта бъде върната, според постоянната практика на Съда се цели възстановяване на положението, съществувало преди предоставянето на помощта. Тази цел е постигната, когато въпросните помощи, увеличени евентуално с лихви за забава, бъдат възстановени от получателя, или, с други думи, от предприятията, които реално са се възползвали от тях. С връщането на помощта получателят всъщност губи предимството, с което се е ползвал на пазара в сравнение с конкурентите си, и се възстановява положението, съществувало преди предоставянето ѝ (вж. решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия, С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60, т. 130 и цитираната съдебна практика).
- 89 Освен това прилагането на правилата на Съюза в областта на държавните помощи се основава на задължението за лоялно сътрудничество между националните юрисдикции, от една страна, и Комисията и юрисдикциите на Съюза, от друга, като в рамките на това

- сътрудничество всички те действат съобразно възложената им в Договора за функционирането на ЕС роля. Както следва от член 4, параграф 3 ДЕС, в рамките на това сътрудничество националните юрисдикции трябва да вземат всички общи или специални мерки, годни да гарантират изпълнението на произтичащите от правото на Съюза задължения, и да се въздържат да приемат мерки, които биха могли да застрашат постигането на целите на Договора (вж. решение от 13 февруари 2014 г., Mediaset, C-69/13, EU:C:2014:71, т. 29 и цитираната съдебна практика).
- 90 Така, в рамките на контрола за спазване от държавите членки на задълженията, които са им възложени с членове 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС, националните юрисдикции и Комисията изпълняват допълващи се и отделни роли. Докато преценката на съвместимостта с вътрешния пазар на мерки за помощ е от изключителната компетентност на Комисията, върху чиято дейност контрол упражняват съдилищата на Съюза, националните юрисдикции следят за спазването на правата на правните субекти, ако не е изпълнено задължението за предварително уведомяване на Комисията за държавните помощи, предвидено в член 108, параграф 3 ДФЕС (вж. решение от 21 октомври 2003 г., van Calster и др., C-261/01 и C-262/01, EU:C:2003:571, т. 74 и 75 и цитираната съдебна практика).
- 91 Петите основания трябва да се разгледат именно с оглед на тези принципи.
- 92 В самото начало трябва да се отбележи, че уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията — а именно че Кралство Испания трябва да събере обратно помощта от получателите, „като не се предвижда възможността тези получатели да прехвърлят тежестта от възстановяването към други лица“ — е формулирано широко и текстът му не се свежда изрично до клаузите за обезщетяване, анализирани от Комисията в съображения 270—276 от посоченото решение.
- 93 Според постоянната съдебна практика разпоредителната част на съответния акт обаче е неразривно свързана с мотивите към него, така че, когато се налага тълкуването му, трябва да се вземат предвид мотивите, които са довели до неговото приемане (вж. решения от 26 март 2020 г., Hungeod и др., C-496/18 и C-497/18, EU:C:2020:240, т. 69 и цитираната съдебна практика, и от 17 септември 2007 г., Microsoft/Комисия, T-201/04, EU:T:2007:289, т. 1258 и цитираната съдебна практика).
- 94 Освен това съгласно един общ тълкувателен принцип акт на Съюза трябва, доколкото е възможно, да се тълкува по начин, който не поставя под съмнение неговата валидност, и в съответствие с цялото първично право (вж. решение от 31 януари 2013 г., McDonagh, C-12/11, EU:C:2013:43, т. 44 и цитираната съдебна практика).
- 95 Следователно в разглеждания случай член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията трябва да се разглежда в светлината на съображения 270—276 от това решение.
- 96 В това отношение в съображение 270 от обжалваното решение на Комисията тя действително отбелязва най-общо наличието на „определени клаузи в някои договори между инвеститорите, корабоплавателните предприятия и корабостроителниците“, според които „корабостроителниците са били длъжни да компенсират другите страни, ако не е било възможно да бъдат получени очакваните данъчни предимства“. Трябва обаче да се отбележи, че в посоченото решение Комисията не посочва конкретно кои са тези клаузи, и не цитира съдържанието им. Освен това, както тя признава по същество в хода на съдебното заседание, трябва да се отбележи, че посочените клаузи не се отнасят конкретно

за хипотезата на възстановяване на държавна помощ, която е неправомерна или несъвместима с вътрешния пазар, а по-общо за последиците от възможното неодобрение от компетентните органи на данъчните предимства, произтичащи от системата STL, или след тяхното одобрение — от възможното оспорване на валидността им.

- 97 В съображение 271 и сл. от обжалваното решение на Комисията тя обаче пристъпва към по-конкретно определяне на специфичните аспекти на клаузите за обезщетяване, които според нея се оказват проблематични в контекста на възстановяването на помощи, които са неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар. Така в съображения 272—274 от посоченото решение тя уточнява, че постигането на целта на събирането обратно на помощта — а именно възстановяването на предходното положение, и по-специално отстраняването на нарушаването на конкуренцията, причинено от конкурентното предимство, осигурено с помощта, която е неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар — би било безвъзвратно подкопано, ако частноправните субекти могат посредством договорни клаузи да изменят последиците от решенията за възстановяване, приемани от Комисията. В съображение 275 от това решение тя приема, че договорни клаузи, които защитават получателите на помощите от възстановяването на помощ, която е неправомерна и несъвместима, чрез прехвърляне към други лица на правните и икономическите рискове от възстановяването, противоречат на самата същност на системата за контрол върху държавните помощи, съставляваща набор от императивни норми.
- 98 Следователно, въпреки широката си формулировка, уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, трябва да се разбира като отнасящо се само за клаузите за обезщетяване, доколкото те могат да се тълкуват в смисъл, че защитават получателите на помощ, която е неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар, от нейното възстановяване.
- 99 По-нататък, противно на твърденията на жалбоподателите, трябва да се отбележи, че уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, не означава, че според нея клаузите за обезщетяване са нищожни, тъй като компетентни да направят това, при необходимост са националните юрисдикции.
- 100 Всъщност уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, трябва да се разбира в смисъл, че само цели да се изясни обхватът на задължението за събиране обратно на помощта, носено от Кралство Испания съгласно посочената в точки 87 и 88 по-горе съдебна практика.
- 101 По-специално, клаузите за обезщетяване, доколкото могат да се тълкуват в посочения в точка 98 по-горе смисъл, е възможно да възпрепятстват изпълнението от съответната държава членка на задължението ѝ за събиране обратно на помощите, които са неправомерни и несъвместими с вътрешния пазар, от действително възползвалите се от тях получатели. Всъщност поради наличието на тези клаузи посочените получатели биха избегнали понасянето на тежестта от възстановяването, а това не би позволило възстановяването на положението, съществувало преди отпускането на помощта. Както Комисията правилно отбелязва, такова положение може да подкопае полезното действие на системата за контрол върху държавните помощи, въведена с Договора. Следователно Кралство Испания, включително националните юрисдикции, трябва да осигурят пълното

- съблюдаване на задължението за събиране обратно на помощта от получателите, или, с други думи, от предприятията, които действително са се възползвали от нея, в съответствие с цитираната съдебна практика в точка 88 по-горе.
- 102 Следователно уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, не означава, че Комисията е надхвърлила правомощията, които са ѝ предоставени с член 14, параграф 1 от Регламент № 659/1999. Въсъщност, макар възстановяването наистина да се извършва в съответствие с процедурите, предвидени в националното право на съответната държава членка, съгласно член 14, параграф 3 от същия регламент, това не променя факта, че последната разпоредба изисква тези процедури да позволяват незабавното и ефективно изпълнение на решението на Комисията. Следователно няма никаква пречка Комисията да уточни в посоченото решение, че Кралство Испания трябва да осигури възстановяването от получателите на сумите на помощите, от които те действително са се възползвали, без те да могат да прехвърлят тежестта от възстановяването на тези суми на друга страна по договора.
- 103 В разглеждания случай този извод е още по-основателен, тъй като, както Комисията потвърждава в хода на съдебното заседание, клаузите за обезщетяване са били предвидени в рамковите договори, сключени между различните участници в системата STL. Тези рамкови договори обаче са били част от набора правнообвързващи договори, които, както подчертава Съдът в своето решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (C-649/20 P, C-658/20 P и C-662/20 P, EU:C:2023:60, т. 138), са били представяни на данъчната администрация и които тя е вземала предвид, за да одобри ранната амортизация. В точка 137 от това съдебно решение Съдът потвърждава, че системата STL трябва да се разглежда в своята цялост, обхващаща не само релевантното испанско данъчно законодателство, но и даваните одобрения от испанската данъчна администрация и съответно въпросните правнообвързващи договори.
- 104 При това положение, след като при преценката на съвместимостта на системата STL с правилата за държавните помощи вниманието на Комисията е било привлечено от наличието на клаузите за обезщетяване, предвидени в договори, които са представяни на данъчната администрация и които тя е вземала предвид, за да одобри ранната амортизация, Комисията не е надхвърлила правомощията си, припомняйки по същество, че Кралство Испания трябва да събере обратно помощта от получателите ѝ, без да е възможно въз основа на клаузите за обезщетяване те да прехвърлят тежестта от възстановяването на друга страна по договора, в съответствие с цитираната съдебна практика в точка 88 по-горе.
- 105 С оглед на всички изложени по-горе съображения твърденията на жалбоподателите, че Комисията е надхвърлила правомощията си, внасяйки уточнението в член 4, параграф 1 от обжалваното си решение, трябва да се отхвърлят.
- 106 С никой от останалите доводи на жалбоподателите не може да се оспори законосъобразността на посоченото уточнение.
- 107 Първо, според жалбоподателите е налице непоследователност, тъй като с обжалваното си решение Комисията се намесва в частноправните договори, забранявайки икономически потоци, които произтичат от клаузите за обезщетяване, договорени между частноправни

субекти, освобождавайки същевременно корабостроителниците и корабоплавателните предприятия от всякакво задължение за възстановяване, защото според нея получените предимства произтичат от частноправни отношения между тези субекти.

- 108 В това отношение трябва да се отбележи, че след постановяването на решение на Съда от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, ЕУ:С:2023:60, т. 137 и 138), такова евентуално противоречие при всички положения е отпаднало, тъй като в това съдебно решение, както бе посочено в точка 103 по-горе, Съдът потвърждава, че при преценката на системата STL като цяло Комисията е трябвало да вземе предвид договорите, които са представяни на данъчната администрация и които тя е вземала предвид, за да одобри ранната амортизация. Ето защо след посоченото съдебно решение този довод не може да се приеме.
- 109 Второ, според жалбоподателите със забраната на клаузите за обезщетяване обжалваното решение на Комисията се оказва в противоречие с практиката на Съда и практиката на Комисията по вземане на решения, където изобщо не се възразява срещу уговорки между продавачи и купувачи, с които между частноправни субекти се уреждат последиците от евентуалното възстановяване на неправомерни помощи.
- 110 Противно на твърденията на жалбоподателите обаче, нищо в практиката на Съда не пречи, разпореждайки възстановяването на помощ, която е неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар, Комисията да направи уточнението, че съответната държава членка трябва да я събере обратно от получателите ѝ, без въз основа на клаузи за обезщетяване като разглежданите в случая последните да могат да прехвърлят тежестта от възстановяването на друга страна по договор, въпреки евентуалните последици от това уточнение за договорите, сключени между частноправни субекти.
- 111 Напротив, в решение от 8 декември 2011 г., Residex Capital IV (С-275/10, ЕУ:С:2011:814), цитирано в съображение 274 от обжалваното решение на Комисията, Съдът подчертава, че задължението за възстановяване на държавна помощ, която е предоставена неправомерно, изисква получателят да загуби предимството, с което разполага на пазара спрямо конкурентите си, и да бъде възстановено положението, съществувало преди предоставянето на помощта (вж. т. 34 от посоченото съдебно решение). Освен това Съдът приема, че за да се поправи нарушаването на конкуренцията, причинено с помощта, националните юрисдикции могат да се намесят и да обявят нищожността на договорите, включително в ущърб на страни, които не са получатели на помощта. В разглеждания случай обаче с уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, на Кралство Испания само се припомня задължението му да събере обратно помощта от получателите ѝ, за да бъде възстановено положението, съществувало преди нейното предоставяне. Противно на твърденията на жалбоподателите, фактът, че за разлика от настоящото дело това, по което е постановено посоченото съдебно решение, се отнася за помощ под формата на държавна гаранция и за правомощията на националните юрисдикции да обявят нищожността на частноправни договори, е ирелевантен в това отношение. Всъщност, като бе посочено в точка 99 по-горе, уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, не означава, че според нея клаузите за обезщетяване са нищожни.
- 112 Освен това, доколкото жалбоподателите твърдят, че обжалваното решение на Комисията се оказва в противоречие с предходни нейни решения, дори да се допусне, че това е така, трябва да се припомни, че според постоянната съдебна практика практиката на Комисията

по вземане на решения в други случаи не може да засегне законосъобразността на решение, което може да се преценява единствено с оглед на обективните правила от Договора (вж. в този смисъл решение от 19 октомври 2022 г., *Ighoga Region 10* и др./Комисия, Т-582/20, непубликувано, EU:Т:2022:648, т. 215 и цитираната съдебна практика).

- 113 Трето, според жалбоподателите с уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, се накърнява и свободата на стопанска инициатива, закрепена в член 16 от Хартата. Те освен това твърдят, че посоченото уточнение лишава неоснователно инвеститорите в ОИИ от правото на обезщетение, с което разполагат по-специално спрямо корабостроителниците, извършвайки по-този начин изземване на техните частни права в нарушение на правото на собственост, закрепено в член 17 от Хартата.
- 114 В това отношение трябва да се отбележи, че съгласно член 16 от Хартата свободата на стопанската инициатива се признава в съответствие с правото на Съюза и с националните законодателства и практики.
- 115 Закрилата, която посоченият член дава, включва свободата да се упражнява икономическа или търговска дейност, свободата на договаряне и свободната конкуренция (вж. решение от 16 юли 2020 г., *Adusbef* и др., С-686/18, EU:С:2020:567, т. 82 и цитираната съдебна практика).
- 116 Съгласно съдебна практика свободата на стопанска инициатива не е абсолютна. Тя може да бъде предмет на многобройни видове намеса от страна на публичната власт, с които в общ интерес могат да бъдат въведени ограничения за упражняването на стопанската дейност (вж. решение от 16 юли 2020 г., *Adusbef* и др., С-686/18, EU:С:2020:567, т. 83 и цитираната съдебна практика).
- 117 Член 17, параграф 1 от Хартата предвижда, че всеки има право да се ползва от собствеността на имуществото, което е придобил законно, да го ползва, да се разпорежда с него и да го завещава, и че никой не може да бъде лишен от своята собственост, освен в обществена полза, в предвидените със закон случаи и условия и срещу справедливо и своевременно обезщетение за понесената загуба. Ползването на имуществото може да бъде уредено със закон до степен, необходима за общия интерес (решение от 16 юли 2020 г., *Adusbef* и др., С-686/18, EU:С:2020:567, т. 84).
- 118 В това отношение следва да се припомни, че правото на собственост, гарантирано от тази разпоредба, не е абсолютно и че упражняването му може да бъде предмет на ограничения, при условие че тези ограничения действително отговарят на преследваните от Съюза цели от общ интерес и че не представляват по отношение на преследваната цел непропорционална и нетърпима намеса, която би могла да накърни самата същност на така гарантираното право (вж. решение от 16 юли 2020 г., *Adusbef* и др., С-686/18, EU:С:2020:567, т. 85 и цитираната съдебна практика).
- 119 Трябва да се припомни и че съгласно член 52, параграф 1 от Хартата могат да бъдат налагани ограничения за упражняването на закрепените в нея права и свободи, като свободата на стопанска инициатива и правото на собственост, при условие че тези ограничения са предвидени в закон, зачитат основното съдържание на тези права и свободи и при спазване на принципа на пропорционалност са необходими и действително отговарят на признати от Съюза цели от общ интерес или на необходимостта да се защитят правата и свободите на други хора (решение от 16 юли 2020 г., *Adusbef* и др., С-686/18, EU:С:2020:567, т. 86).

- 120 В разглеждания случай, дори да се допусне, че уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, може да се разглежда като ограничаване на свободата на стопанска инициатива и правото на собственост, най-напред следва да се отбележи, че това ограничаване произтича по-специално от задължението за възстановяване, предвидено в член 108, параграф 2 ДФЕС и член 14, параграф 1 от Регламент № 659/1999, така че е предвидено в закон.
- 121 Що се отнася до условието да е зачетено основното съдържание на свободата на стопанска инициатива и на правото на собственост, трябва да се констатира, че жалбоподателите не оспорват, че уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, не засяга това основно съдържание.
- 122 По-нататък, с това уточнение се преследва цел от общ интерес. Всъщност, както бе посочено в точки 101 и 102 по-горе, с него се цели да се гарантира, че клаузите за обезщетяване не подкопават носеното от Кралство Испания задължение за събиране обратно на помощта, и по-общо да се гарантира полезното действие на системата за контрол върху държавните помощи, въведена с Договора.
- 123 Освен това жалбоподателите не представят на Общия съд никакво доказателство, позволяващо да се установи, че предвид тази цел уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, съставлява непропорционална или нетърпима намеса, накърняваща самата същност на свободата на стопанска инициатива или на правото на собственост.
- 124 Накрая, що се отнася до необходимостта от уточнението, внесено в член 4, параграф 1 от обжалваното решение на Комисията, жалбоподателите не представят релевантни доказателства, позволяващи да се приеме, че с внасянето на това уточнение Комисията е надхвърлила границите на необходимото за постигането на преследваните цели, които бяха припомнени в точка 122 по-горе, по-специално например целта за възстановяването на положението, съществувало преди отпускането на помощта, и връщането на съответните помощи от получателите. В допълнение, както Общият съд констатира в точка 102 по-горе, с член 4, параграф 1 от посоченото решение само се уточнява носеното от Кралство Испания задължение за събиране обратно на помощта.
- 125 С оглед на гореизложеното петите основания трябва да се отхвърлят като неоснователни.
- 126 Налага се изводът, че част от предмета на жалбите е отпаднала и че в останалата си част те трябва да се считат за неоснователни.

По съдебните разноски

- 127 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.
- 128 Освен това съгласно член 137 от Процедурния правилник, когато липсва основание за произнасяне по същество, Общият съд определя съдебните разноски по своя преценка.

- 129 В разглеждания случай бе констатирано, че част от спора е загубила предмета си. Частичното отпадане на предмета на спора обаче е последица от допуснатата от Комисията грешка при прилагане на правото, която е изтъкната и от жалбоподателите в разглежданите жалби, довела до частичната отмяна на обжалваното решение на Комисията, постановена от Съда с решение от 2 февруари 2023 г., Испания и др./Комисия (С-649/20 Р, С-658/20 Р и С-662/20 Р, EU:C:2023:60).
- 130 Жалбоподателите обаче са загубили делото в частта му, по която все още е необходимо произнасяне по същество.
- 131 При това положение Общият съд решава да осъди всяка от страните да понесе направените от нея съдебни разноски.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (осми разширен състав)

реши:

- 1) **Липсва основание за произнасяне по същество по жалбите в частите им, насочени срещу член 1 от Решение 2014/200/ЕС на Комисията от 17 юли 2013 година относно Държавна помощ SA.21233 C/11 (ex NN/11, ex CP 137/06), приведена в действие от Испания — Система за данъчно облагане, приложима за някои споразумения за финансов лизинг, известна като испанска система „лизинг срещу данък“, в частта, в която обединенията по икономически интерес и инвеститорите в тях са определени за единствените получатели на помощта, за която се отнася това решение, и член 4, параграф 1 от посоченото решение в частта, в която на Кралство Испания се разпорежда да събере обратно пълния размер на помощта, за която се отнася това решение, от инвеститорите в обединенията по икономически интерес, които са се ползвали от нея.**
- 2) **Отхвърля жалбите в останалата им част.**
- 3) **Всяка страна понася направените от нея съдебни разноски.**

Корнезов

De Baere

Petrlík

Kecsmár

Kingston

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 21 февруари 2024 година.

Подписи